

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัย ซึ่งมี 4 ตอนดังนี้ คือ

1. การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. การพัฒนาหลักสูตรเสริม
3. การตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม
4. การปรับปรุงหลักสูตรเสริม

ตอนที่ 1 ผลการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ในตอนนี้เป็น การสำรวจข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน ซึ่งมีแนวทางในการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน 2 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสาร งานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ขั้นนี้เป็นการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียม และกำหนดข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ

- แนวคิด และทฤษฎีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
- คุณธรรมจริยธรรมที่ต้องการจำเป็นสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาเอกชน
- แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร
- หลักสูตรเสริม
- แนวคิดเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา และโรงเรียนเอกชน

ผลจากการศึกษา วิเคราะห์เอกสาร งานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากบุคคล และองค์กรต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนใช้พิจารณาในการสนทนากลุ่ม ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2545–2559, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544, เอกสารวิชาการของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, งานวิจัยของวิจิตรพร หล่อสุวรรณกุล, วิเชียร อินทรสมพันธ์, อัญชลี พุกชาญคำ, จักรพงษ์ นิลพงษ์ และมนัส นิมมณี นำมาศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลได้หัวข้อในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ดังนี้

1. ความมีวินัย และความรับผิดชอบ
2. ความซื่อสัตย์สุจริต
3. ความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
4. ความประหยัด อดออม
5. ความกตัญญู กตเวทิตะ
6. ความเสียสละ
7. ความสามัคคี
8. ความยุติธรรมและความเป็นประชาธิปไตย
9. ความขยันหมั่นเพียร
10. ความอดทน
11. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
12. ความตรงต่อเวลา
13. ความมีเหตุ มีผล คิดอย่างมีวิจารณญาณ

ขั้นที่ 2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพปัญหาคุณธรรมจริยธรรม คุณธรรมจริยธรรมที่เป็นความต้องการจำเป็น (Need Assessment) และแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

1. ผลการสนทนากลุ่มเพื่อหาความต้องการจำเป็น (Need Assessment) ของประเด็นที่เป็นจุดเน้นด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนที่ต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วน ได้ข้อสรุปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน 5 ประการ ประกอบด้วย

- 1.1 ความมีวินัย
- 1.2 ความรับผิดชอบ
- 1.3 ความซื่อสัตย์
- 1.4 ความประหยัด
- 1.5 ความขยันหมั่นเพียร

2. กลุ่มสนทนามีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาการขาดคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาเอกชน มีสาเหตุมาจาก

- 2.1 ค่านิยมที่เปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์
- 2.2 การแพร่ระบาดของยาเสพติด

2.3 การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน

2.4 การขาดระเบียบวินัย

2.5 คุรขาดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

3. กลุ่มสนทนามีทักษะที่คล้ายกันในการหาวิธีการแก้ปัญหาการขาดคุณธรรมจริยธรรม
ของนักเรียนมัธยมศึกษาเอกชน ดังนี้

3.1 ใช้กิจกรรมเสริมจากหลักสูตรที่มีอยู่

3.1 คุรต้องกระทำตนเป็นต้นแบบที่ดี

3.3 การพัฒนาทักษะความมีเหตุผล และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

3.4 สร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม

3.5 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนควรมีการกระตุ้นนักเรียนด้วย

การเสริมแรง

4. เทคนิคการสอน จากการสนทนากลุ่มได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการดำเนินกิจกรรม
การเรียนรู้ ดังนี้

4.1 การใช้กระบวนการกลุ่ม (Group Process)

4.2 การระดมสมอง (Brainstorming Method)

4.3 การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)

4.4 กรณีศึกษา (Case Study Method)

4.5 การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)

4.6 การโต้เถียง (Debate)

4.7 การสร้างความตระหนัก (Awareness Conformation)

4.8 การจัดกรอบมโนทัศน์ (Concept Mapping Technique)

4.9 การทำโครงการ (Project Method)

4.10 การเรียนรู้ขั้นทั้งสี่ของอริยสัจ (The Fourth Noble Truths)

ผลการศึกษา วิเคราะห์เอกสาร งานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศ และ
ต่างประเทศรวมทั้งการศึกษานวนคดีของผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
ดังกล่าวข้างต้น ถือเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการเขียนเค้าโครงหลักสูตรเสริม
เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนต่อไป

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริม

การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ เป็นการเขียนเค้าโครงหลักสูตรเสริมให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเสริม แบ่งเป็น 3 ชั้น ได้แก่ 1) การสร้างเค้าโครงหลักสูตรเสริม 2) การตรวจสอบเค้าโครงหลักสูตรเสริม 3) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเสริมก่อนนำไปใช้

1. การสร้างเค้าโครงหลักสูตรเสริม

1.1 หลักการและเหตุผล

เหตุผลสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรเสริมนี้ คือปัญหาของเด็ก และเยาวชนที่พบว่า เด็กและเยาวชนไทยขาดความตระหนักในเรื่อง การพัฒนาตนให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะในโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนที่ครูมักจะเปลี่ยนงานบ่อยทำให้ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรเสริมขึ้น เพื่อเป็นส่วนเสริมอีกทางหนึ่งในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนให้อยู่ในระดับที่น่าพอใจ

1.2 แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรเสริม

การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนฉบับนี้ใช้แนวคิดบนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่มุ่งเน้นให้เกิดความมีวินัยในตนเอง และสามารถควบคุมตนเองได้ โดยอาศัยหลักการเรียนรู้แบบผสมผสาน ระหว่างการเรียนรู้ ที่เกิดจากนักเรียนลงมือกระทำด้วยตนเอง (Active Learning) และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Self-Directed Learning) สามารถเสริมสร้างเจตคติ และพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมได้เป็นอย่างดี

1.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริม

เพื่อให้ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนมีเจตคติ และพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมสูงขึ้นในระดับที่พึงประสงค์

1.4 โครงสร้างของหลักสูตรเสริม

โครงสร้างของหลักสูตรเสริม แบ่งออกเป็น แผนการดำเนินกิจกรรม 5 หน่วยการเรียนรู้ ที่ครอบคลุมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทั้ง 5 ประการ ได้แก่ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความประหยัด และความขยันหมั่นเพียร ใช้เวลาสอนทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง

1.5 กิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตรเสริมเป็นการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนให้เป็นผู้กระทำ (Active Learning) และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Self-Directed

Learning) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติ และพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ได้อย่างชัดเจน โดยใช้เทคนิคการสอน 10 วิธี คือ 1) การใช้กระบวนการกลุ่ม 2) การระดมสมอง 3) การอภิปรายกลุ่มย่อย 4) กรณีศึกษา 5) การแสดงบทบาทสมมติ 6) การโต้แย้ง 7) การสร้างความตระหนัก 8) การจัดกรอบบทโน้ต 9) การทำโครงการ 10) การเรียนรู้ขั้นสูงของอริยสัจ มีขั้นตอนในการสอน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ขั้นกิจกรรม และขั้นสรุป

1.6 สื่อการจัดกิจกรรม

สื่อการจัดกิจกรรม ได้กำหนดใบความรู้ ใบงาน และอุปกรณ์ประกอบการสอนอื่น ๆ ประกอบการเรียนรู้

1.7 การวัดผลและประเมินผล

การวัดผล และประเมินผลแบ่งออกเป็นสองลักษณะ คือ การประเมินเจตคติ และการประเมินพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินเจตคติ และแบบประเมินพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน

2. การตรวจสอบเค้าโครงหลักสูตรเสริม

2.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของเค้าโครงหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน ได้ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความเหมาะสมของเค้าโครงหลักสูตร ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของเค้าโครงหลักสูตรเสริม โดยผู้เชี่ยวชาญ

องค์ประกอบของหลักสูตร	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
1. ปัญหาและความจำเป็น			
1.1 ความจำเป็นที่ต้องพัฒนาหลักสูตร	4.60	.54	มากที่สุด
1.2 ความสมเหตุสมผลที่ต้องพัฒนาหลักสูตร	4.40	.54	มาก
1.3 ปัญหาสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง	4.40	.54	มาก
1.4 แนวทางในการแก้ปัญหาเหมาะสม	4.00	.00	มาก
1.5 หลักการของหลักสูตรนำไปใช้ได้	4.20	.44	มาก
โดยรวม	4.32	.30	มาก
2. วัดดูประสงค์ของหลักสูตร			
2.1 ความชัดเจน	3.80	.44	มาก
2.2 ความเป็นไปได้	4.20	.44	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

องค์ประกอบของหลักสูตร	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
2.3 ความเหมาะสมกับนักเรียน	4.20	.44	มาก
2.4 ความครอบคลุมพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม	3.80	1.09	มาก
โดยรวม	4.00	.53	มาก
3. เนื้อหา			
3.1 การตอบสนองจุดประสงค์หลักสูตรเสริม	4.20	.83	มาก
3.2 การจัดเรียงเนื้อหา	4.00	.70	มาก
โดยรวม	4.10	.74	มาก
4. กระบวนการจัดกิจกรรม			
4.1 ความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์	3.80	.83	มาก
4.2 ความเหมาะสมของกิจกรรม	3.80	.83	มาก
4.3 การนำไปใช้ในการสอน	4.00	.70	มาก
4.4 การกระตุ้นการคิดของนักเรียน	4.20	.83	มาก
4.5 ความน่าสนใจ	4.20	.83	มาก
โดยรวม	4.00	.76	มาก
5. สื่อการจัดกิจกรรม			
5.1 ความเหมาะสม	3.80	.83	มาก
5.2 การส่งเสริมให้กิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ได้	3.80	.83	มาก
โดยรวม	3.80	.83	มาก
6. การวัดผลและประเมินผล			
6.1 ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ได้	3.80	.83	มาก
6.2 ความเป็นไปได้ในการวัด	3.80	.83	มาก
โดยรวม	3.80	.83	มาก
7. การประเมินแผนการดำเนินกิจกรรม			
7.1 สารสำคัญมีความชัดเจน	4.40	.89	มาก
7.2 วัตถุประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	4.40	.89	มาก
7.3 วัตถุประสงค์การเรียนรู้เหมาะสม	4.20	1.09	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

องค์ประกอบของหลักสูตร	$\bar{X}$	SD	ระดับความเหมาะสม
7.4 เนื้อหาบรรณวิทยุประสงค์	4.20	.83	มาก
7.5 การดำเนินกิจกรรมเหมาะสม	4.00	.70	มาก
7.6 การดำเนินกิจกรรมสามารถไปใช้ได้	4.00	.70	มาก
7.7 การดำเนินกิจกรรมช่วยให้บรรณวิทยุประสงค์	3.80	.83	มาก
7.8 สื่อการจัดกิจกรรมเหมาะสม	3.80	.83	มาก
7.9 สื่อการจัดกิจกรรมช่วยให้บรรณวิทยุประสงค์	3.80	.83	มาก
7.10 การวัดผลและประเมินผลสามารถตรวจสอบ	3.80	.83	มาก
การบรรณวิทยุประสงค์			
7.11 การวัดผลและประเมินผลมีความเป็นไปได้	4.00	.70	มาก
โดยรวม	4.03	.70	มาก
8. ผลการประเมินแผนที่ 1	3.80	.83	มาก
9. ผลการประเมินแผนที่ 2	4.00	.70	มาก
10. ผลการประเมินแผนที่ 3	4.00	.70	มาก
11. ผลการประเมินแผนที่ 4	4.00	.70	มาก
12. ผลการประเมินแผนที่ 5	4.00	.70	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาเห็นว่าเค้าโครงหลักสูตรเสริมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วแสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน

ผลการประเมินความสอดคล้องของเค้าโครงหลักสูตรเสริม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อเค้าโครงหลักสูตรเสริม

รายการ	ดัชนีความ สอดคล้อง	ความหมาย
1. ปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรเสริมกับ หลักการ และเหตุผลของหลักสูตรเสริม	1.00	สอดคล้อง
2. ปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรเสริมกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1.00	สอดคล้อง
3. ปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรเสริมกับ แนวทางแก้ปัญหา	0.60	สอดคล้อง
4. ปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรเสริม กับโครงสร้าง	0.60	สอดคล้อง
5. หลักการของหลักสูตรเสริมกับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรเสริม	0.60	สอดคล้อง
6. หลักการของหลักสูตรเสริมกับ โครงสร้างของหลักสูตร	0.60	สอดคล้อง
7. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริมกับ โครงสร้างของหลักสูตร	0.60	สอดคล้อง
8. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริมกับกระบวนการจัดกิจกรรม	0.60	สอดคล้อง
9. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริมกับการวัดและประเมินผล	0.60	สอดคล้อง
10. โครงสร้างของหลักสูตรกับกระบวนการจัดกิจกรรม	0.60	สอดคล้อง
11. โครงสร้างของหลักสูตรกับการวัดผลและประเมินผล	0.60	สอดคล้อง
12. กระบวนการจัดกิจกรรมกับสื่อการจัดกิจกรรม	0.60	สอดคล้อง
13. กระบวนการจัดกิจกรรมกับการวัดผลและประเมินผล	0.60	สอดคล้อง
14. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริมกับจุดประสงค์ในแผนที่ 1	0.60	สอดคล้อง
15. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริมกับจุดประสงค์ในแผนที่ 2	0.60	สอดคล้อง
16. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริมกับจุดประสงค์ในแผนที่ 3	0.60	สอดคล้อง
17. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริมกับจุดประสงค์ในแผนที่ 4	0.60	สอดคล้อง
18. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริมกับจุดประสงค์ในแผนที่ 5	0.60	สอดคล้อง
19. การประเมินความสอดคล้องภายในของกิจกรรมการเรียนรู้	0.60	สอดคล้อง
19.1 สาระสำคัญกับวัตถุประสงค์	0.60	สอดคล้อง
19.2 วัตถุประสงค์กับเค้าโครงเนื้อหา	0.60	สอดคล้อง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	ดัชนีความ สอดคล้อง	ความหมาย
19.3 เก้าโครงเนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการจัดกิจกรรม	0.60	สอดคล้อง
19.4 กระบวนการจัดกิจกรรมกับสื่อการจัดกิจกรรม	0.60	สอดคล้อง
19.5 วัตถุประสงค์กับการวัดผลและประเมินผล	0.60	สอดคล้อง
20. การประเมินความสอดคล้องภายในแผนการดำเนินงานกิจกรรม	0.60	สอดคล้อง
20.1 ความสอดคล้องภายในแผนที่ 1	0.60	สอดคล้อง
20.2 ความสอดคล้องภายในแผนที่ 2	0.60	สอดคล้อง
20.3 ความสอดคล้องภายในแผนที่ 3	0.60	สอดคล้อง
20.4 ความสอดคล้องภายในแผนที่ 4	0.60	สอดคล้อง
20.5 ความสอดคล้องภายในแผนที่ 5	0.60	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเห็นว่าเค้าโครงหลักสูตรเสริมสอดคล้องกันทุกประเด็น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในระดับสูงตั้งแต่ 0.6 ถึง 1.00 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

3. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเสริมก่อนนำไปใช้

จากการตรวจสอบเค้าโครงหลักสูตรเสริมจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเสริมให้มีความสมบูรณ์ ดังนี้

3.1 สภาพปัญหาและความจำเป็นได้หาเหตุผลที่มีความชัดเจน ทันสมัย และปรับปรุงการใช้ภาษาให้สามารถทำความเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น

3.2 ระบุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริม และจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละกิจกรรม การเรียนรู้ในทุกแผนการดำเนินงานให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ปรับปรุงให้เกิดการแสดงผลพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมให้มากกว่าการใช้ความรู้ และความเข้าใจ สามารถประเมินได้ และระบุแนวทางการดำเนินการในกรณีที่นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3.3 เนื้อหาของหลักสูตรเสริมได้ปรับให้มีความสอดคล้องกันตลอดทั้งเล่ม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นระบบเดียวกัน

3.4 กิจกรรมการเรียนรู้ได้ปรับให้เหมาะสม เป็นเชิงลึก และกว้าง ปรับค่าน้ำหนักของแต่ละกิจกรรมให้เท่ากัน และปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม

3.5 การวัด และประเมินผล ปรับรูปแบบวัดเจตคติ และแบบวัดพฤติกรรมให้เป็นแบบประเมินเจตคติ และประเมินพฤติกรรม และปรับแบบสังเกตพฤติกรรม ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกแผนการดำเนินกิจกรรม

ตอนที่ 3 การตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม

ในการตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรเสริมที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนวชิราวุธกุล ได้ผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับพฤติกรรมที่มีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนหลังการทดลองปรากฏดังตาราง 4

ตารางที่ 5 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับพฤติกรรมที่มีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน หลังการทดลอง

การพัฒนาคุณธรรม		เจตคติ						พฤติกรรม					
จริยธรรม		วินัย	รับผิดชอบ	ซื่อสัตย์	ประหยัด	ขยัน	รวม	วินัย	รับผิดชอบ	ซื่อสัตย์	ประหยัด	ขยัน	รวม
เจตคติ	วินัย	1	.651***	.585***	.645***	.556***	.804***	.501***	.580***	.548***	.555***	.368***	.578***
	รับผิดชอบ		1	.710***	.691***	.680***	.865***	.506***	.674***	.493***	.488***	.367***	.570***
	ซื่อสัตย์			1	.644***	.701***	.852***	.577***	.642***	.611***	.578***	.552***	.676***
	ประหยัด				1	.730***	.877***	.598***	.608***	.581***	.703***	.574***	.686***
	ขยัน					1	.864***	.626***	.712***	.644***	.589***	.658***	.740***
	รวม						1	.662***	.753***	.678***	.689***	.583***	.767***
พฤติกรรม	วินัย							1	.694***	.699***	.629***	.747***	.859***
	รับผิดชอบ								1	.778***	.707***	.672***	.875***
	ซื่อสัตย์									1	.685***	.740***	.895***
	ประหยัด										1	.639***	.842***
	ขยัน											1	.884***
	รวม												1

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 5 แสดงว่าเจตคติ และพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนหลังการทดลอง มีความสัมพันธ์กันทางบวกทุกคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของเจตคติกับเจตคติแต่ละด้าน หรือพฤติกรรมกับพฤติกรรมแต่ละด้าน แสดงให้เห็นว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกทุกคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เช่นกัน

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเจตคติการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มควบคุม) ผลปรากฏดังตารางที่ 6 และ 7 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มควบคุม)

เจตคติการมีคุณธรรม จริยธรรม	กลุ่ม	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง			ผลการพัฒนา
		n	$\bar{X}$	SD	n	$\bar{X}$	SD	
1. ความมีวินัย	ควบคุม	40	3.86	.51	40	4.08	.55	+0.22
	ทดลอง	40	3.74	.56	40	4.43	.48	+0.69
	ค่าความแตกต่าง		0.12			+0.35		
	แตกต่าง							
2. ความรับผิดชอบ	ควบคุม	40	4.24	.49	40	4.29	.51	+0.05
	ทดลอง	40	3.91	.52	40	4.48	.39	+0.57
	ค่าความแตกต่าง		0.33			+0.19		
	แตกต่าง							
3. ความซื่อสัตย์	ควบคุม	40	3.94	.55	40	4.18	.57	+0.24
	ทดลอง	40	3.75	.66	40	4.35	.51	+0.60
	ค่าความแตกต่าง		0.19			+0.17		
	แตกต่าง							
4. ความประหยัด	ควบคุม	40	3.80	.65	40	3.96	.55	+0.16
	ทดลอง	40	3.55	.67	40	4.37	.58	+0.82
	ค่าความแตกต่าง		0.25			+0.41		
	แตกต่าง							

ตารางที่ 6 (ต่อ)

เจตคติการมีคุณธรรม จริยธรรม	กลุ่ม	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง			ผลการพัฒนา
		n	$\bar{X}$	SD	n	$\bar{X}$	SD	
5. ความขยันหมั่นเพียร	ควบคุม	40	3.83	.65		4.01	.58	+ 0.17
	ทดลอง	40	3.33	.69	40	4.19	.54	+ 0.86
	ค่าความแตกต่าง		0.51			+0.18		
	โดยรวม							
	ควบคุม	40	3.93	.44	40	4.10	.47	+0.17
	ทดลอง	40	3.65	.48	40	4.36	.43	+0.71
	ค่าความแตกต่าง		0.28			+0.26		
	โดยรวม							

ตารางที่ 7 แสดงผลการเปรียบเทียบเจตคติการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มควบคุม)

เจตคติการมี คุณธรรมจริยธรรม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
1. ความมีวินัย	ตัวแปรร่วม (Pre-Test)	.028	1	.028	.103	.749
	ระหว่างกลุ่ม	2.478	1	2.478	9.026**	.004
	ความคลาดเคลื่อน	21.143	77	.275		
	รวม	23.649	79			
2. ความรับผิดชอบ	ตัวแปรร่วม (Pre-Test)	.42	1	.042	.197	.659
	ระหว่างกลุ่ม	.537	1	.537	2.486	.119
	ความคลาดเคลื่อน	16.617	77	.216		
	รวม	17.574	79			
3. ความซื่อสัตย์	ตัวแปรร่วม (Pre-Test)	.045	1	.045	.150	.700
	ระหว่างกลุ่ม	.506	1	.506	1.664	.201
	ความคลาดเคลื่อน	23.428	77	.304		
	รวม	23.979	79			

ตารางที่ 7 (ต่อ)

เจตคติการมี	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
คุณธรรมจริยธรรม						
4. ความประหยัค	ตัวแปรร่วม (Pre-Test)	.364	1	.364	1.121	.293
	ระหว่างกลุ่ม	.807	1	2.807	8.634**	.004
	ความคลาดเคลื่อน	25.034	77	.325		
	รวม	28.205	79			
5. ความขยันหมั่นเพียร	ตัวแปรร่วม (Pre-Test)	.154	1	.154	.477	.492
	ระหว่างกลุ่ม	.391	1	.391	1.208	.275
	ความคลาดเคลื่อน	24.900	77	.323		
	รวม	25.445	79			
โดยรวม	ตัวแปรร่วม (Pre-Test)	.118	1	.118	.575	.451
	ระหว่างกลุ่ม	1.016	1	1.016	4.949*	.029
	ความคลาดเคลื่อน	15.807	77			
	รวม	16.941	79			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 และ 7 แสดงว่าเมื่อจัดผลของความแตกต่างก่อนการทดลอง (Pre-Test) ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) กับนักเรียนที่ไม่ได้เรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มควบคุม) พบว่า เจตคติการมีคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโดยรวม กลุ่มทดลองมีค่าสถิติสูงกว่ากลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หากพิจารณาเจตคติการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนเป็นรายด้าน ผลปรากฏดังต่อไปนี้

1. ด้านความมีวินัย และด้านความประหยัค พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าสถิติสูงกว่ากลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความขยันหมั่นเพียร พบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีเจตคติการมีคุณธรรมจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มควบคุม) ผลปรากฏดังตารางที่ 8 และ 9

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มควบคุม)

พฤติกรรมการมี คุณธรรมจริยธรรม	กลุ่ม	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง			ผลการพัฒนา
		n	$\bar{X}$	SD	n	$\bar{X}$	SD	
1. ความมีวินัย	ควบคุม	40	3.96	.74	40	4.16	.50	+0.20
	ทดลอง	40	3.70	.60	40	4.40	.49	+0.70
	ค่าความแตกต่าง		0.26			+0.24		
2. ความรับผิดชอบ	ควบคุม	40	4.03	.65	40	4.26	.50	+0.23
	ทดลอง	40	3.58	.63	40	4.31	.50	+0.73
	ค่าความแตกต่าง		0.45			+0.05		
3. ความซื่อสัตย์	ควบคุม	40	4.04	.55	40	4.20	.58	+0.16
	ทดลอง	40	3.47	.67	40	4.28	.55	+0.81
	ค่าความแตกต่าง		-0.57			+ 0.08		
4. ความประหยัด	ควบคุม	40	3.85	.76	40	4.17	.55	+0.32
	ทดลอง	40	3.51	.59	40	4.25	.63	+0.74
	ค่าความแตกต่าง		0.34			+0.08		
5. ความขยันหมั่นเพียร	ควบคุม	40	3.95	.70	40	4.18	.71	+0.23
	ทดลอง	40	3.28	.80	40	4.24	.64	+0.96
	ค่าความแตกต่าง		0.67			+0.06		
โดยรวม	ควบคุม	40	3.96	.56	40	4.19	.48	+0.23
	ทดลอง	40	3.51	.56	40	4.30	.51	+0.79
	ค่าความแตกต่าง		0.45			+0.11		

ตารางที่ 9 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนที่ได้รับ
การเรียนรู้ด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการเรียน
ด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มควบคุม)

พฤติกรรมการมี คุณธรรมจริยธรรม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
1. ความมีวินัย	ตัวแปรร่วม (Pre-Test)	.014	1	.014	.057	.812
	ระหว่างกลุ่ม	1.195	1	1.195	4.746*	.032
	ความคลาดเคลื่อน	19.390	77	.252		
	รวม	20.599	79			
2. ความรับผิดชอบ	ตัวแปรร่วม (Pre-Test)	.125	1	.125	.481	.490
	ระหว่างกลุ่ม	.092	1	.092	.354	.554
	ความคลาดเคลื่อน	20.017	77	.260		
	รวม	20.234	79			
3. ความซื่อสัตย์	ตัวแปรร่วม (Pre-Test)	.118	1	.118	.360	.550
	ระหว่างกลุ่ม	.044	1	.044	.134	.715
	ความคลาดเคลื่อน	25.226	77	.328		
	รวม	25.388	79			
4. ความประหยัด	ตัวแปรร่วม (Pre-Test)	.200	1	.200	.556	.458
	ระหว่างกลุ่ม	.061	1	0.61	.170	.682
	ความคลาดเคลื่อน	27.636	77	.359		
	รวม	27.897	79			
5. ความขยันหมั่นเพียร	ตัวแปรร่วม (Pre-Test)	.419	1	.419	.899	.346
	ระหว่างกลุ่ม	.000	1	.000	.000	.988
	ความคลาดเคลื่อน	35.850	77	.466		
	รวม	36.269	79			
โดยรวม	ตัวแปรร่วม (Pre-Test)	.027	1	.027	.107	.745
	ระหว่างกลุ่ม	.135	1	.135	.538	.465
	ความคลาดเคลื่อน	19.345	77	.251		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 และ 9 แสดงว่าเมื่อจัดผลของความแตกต่างก่อนการทดลอง (Pre-Test) ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) กับนักเรียนที่ไม่ได้เรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มควบคุม) มีพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมไม่แตกต่างกัน

หากพิจารณาพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนเป็นรายด้าน ผลปรากฏดังต่อไปนี้

1. ด้านความมีวินัยของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าสถิติสูงกว่ากลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความประหยัด และด้านความขยันหมั่นเพียร นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

ผลการประเมินการทดลองใช้หลักสูตรเสริม

ผลการประเมินการทดลองใช้หลักสูตรเสริมโดยนักเรียน เมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ ให้นักเรียนประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรใน 4 ประเด็น ดังนี้

1. เนื้อหา
2. เทคนิคการสอน
3. สื่อการจัดกิจกรรม
4. ข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 10 ผลการประเมินการทดลองใช้หลักสูตรเสริมโดยนักเรียนกลุ่มทดลอง

กิจกรรมการ เรียนรู้	ความเหมาะสม			ข้อเสนอแนะ
	เนื้อหา	เทคนิคการสอน	สื่อการจัด กิจกรรม	
หน่วยที่ 1	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	ในแต่ละกิจกรรมควรจัด กิจกรรมนันทนาการเพื่อให้ นักเรียนได้คลายเครียดและ สนุกกับกิจกรรมที่เรียน
หน่วยที่ 2	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	-
หน่วยที่ 3	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	-
หน่วยที่ 4	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	-
หน่วยที่ 5	เหมาะสม	เหมาะสม	เหมาะสม	-

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ผลการประเมินการทดลองใช้หลักสูตรเสริมโดยนักเรียนจากการประเมินความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ของหลักสูตรเสริมในประเด็นด้านเนื้อหา ด้านเทคนิคการสอน ด้านสื่อการจัดกิจกรรม และข้อเสนอแนะ นักเรียนที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) ทุกคนมีความเห็นว่าหลักสูตรเสริมมีความเหมาะสมในทุกประเด็น แต่มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดกิจกรรมนันทนาการเพิ่มในทุกกิจกรรมการเรียนรู้

จากการอภิปรายในชั้นเรียน เมื่อสิ้นสุดการทดลองใช้หลักสูตรเสริม นักเรียนมีความเห็นพ้องกันว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทั้ง 5 ประการ มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการนำมาพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในปัจจุบัน และควรนำหลักสูตรเสริมนี้ไปใช้กับนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนอื่น ๆ ต่อไป

ตอนที่ 4 การปรับปรุงหลักสูตรเสริม

จากการทดลองใช้หลักสูตรเสริม และประเมินผลการใช้หลักสูตรเสริม ผู้วิจัยได้นำผลมาปรับปรุงหลักสูตรเสริม ดังต่อไปนี้

1. สภาพปัญหา และความจำเป็น ได้หาเหตุผลที่มีความชัดเจน ทันสมัย และปรับปรุงการใช้ภาษาให้สามารถทำความเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเสริม และจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ระบุให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ปรับปรุงให้เกิดการแสดงพฤติกรรมที่มีคุณธรรม จริยธรรมให้มากกว่าการใช้ความรู้ และความเข้าใจ สามารถประเมินได้ และระบุแนวทางการดำเนินการในกรณีที่นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
3. เนื้อหาของหลักสูตรเสริมได้ปรับให้มีความสอดคล้องกันตลอดทั้งเล่ม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยให้เป็นระบบเดียวกัน
4. กิจกรรมการเรียนรู้ได้ปรับให้เหมาะสม เป็นเชิงลึกและกว้าง ปรับค่าน้ำหนักของแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ให้เท่ากัน และปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเวลาที่ใช้
5. การวัดผล และประเมินผล ปรับปรุงแบบวัดเจตคติ และแบบวัดพฤติกรรม ให้เป็นแบบประเมินเจตคติ และประเมินพฤติกรรม และปรับแบบสังเกตพฤติกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้
6. จัดกิจกรรมนันทนาการเพิ่มในทุกกิจกรรมการเรียนรู้